

 scrisori
remarcabile

compilație de

SHAUN USHER

Parinți

MAMA

Scrisori remarcabile a luat naștere în 2009, odată cu lansarea site-lui lettersofnote.com, care celebrează corespondența de modă veche și a fost vizitat de peste 100 de milioane de ori. Primul volum din *Scrisori remarcabile* a fost publicat în octombrie 2013 și a fost urmat, în același an, de Letters Live, un eveniment în decursul căruia celebrități din întreaga lume citesc scrisori remarcabile în fața spectatorilor.

De atunci încoace, aceste două creații ale lui Shaun Usher s-au dezvoltat în paralel. *Scrisori remarcabile* a devenit un fenomen internațional, iar show-urile Letters Live au fost puse în scenă în spații emblematice precum Royal Albert Hall din Londra și sala de spectacole de la Ace Hotel din Los Angeles.

Puteți afla mai multe despre toate acestea pe site-urile lettersofnote.com și letterslive.com. De asemenea, puteți asculta edițiile audio ale noii serii de *Scrisori remarcabile*, citite de personalități carismatice care iau de obicei parte la show-urile Letters Live.

*Tuturor mamelor,
dar în special mamei mele*

O scrisoare este o bombă cu ceas,
un mesaj închis într-o sticlă,
o incantație, un strigăt după
ajutor, o poveste, expresia unei
frământări, o porție de dragoste,
o cale de a crea o legătură
prin cuvinte. Această formă
simplă, genială și democratică
de artă rămâne o modalitate de
comunicare puternică și, în ciuda
oricărei revoluții tehnologice în
care ne-am afla, scrisoarea e un
lucru viu și, întocmai literaturii,
va supraviețui.

INTRODUCERE

S-ar putea spune că începem să corespondăm cu mamele noastre încă din pântecul în care stăm confortabil, când le trimitem primele scrisori direct sub forma unor șuturi, ghionți sau lovituri cu capul – un fel de a semnala, în condițiile date, faptul că *cel puțin* două vieți urmează să se schimbe incomensurabil și definitiv. În unele cazuri, asta este ceea ce dă tonul întregii relații dintre mamă și copil, marcând debutul unei lupte de-o viață pentru coexistență; pentru alții, acesta poate fi ultimul schimb de replici pe care îl vor avea. Totuși, pentru cei mai mulți, această avalanșă de mesaje urgente marchează începutul unei legături care va dăinui pe tot parcursul vieții celor în cauză și, într-un fel, dincolo de ea.

Scrisorile din acest volum reprezintă celebrarea unei legături umane esențiale

și totodată complicate prin intermediul corespondenței clasice: o colecție de scrisori trimise unor mame, scrise de mame sau avându-le ca subiect, o corespondență care te va amuza, înfuria, alina sau întrista, în funcție de starea ta actuală, de ziua săptămânii, de felul în care s-a uitat fiica ta la tine, de tonul mamei tale din cel mai recent mesaj sau de modul inacceptabil în care fiul tău a golit mașina de spălat vase, dispărând apoi în camera lui, în care, apropo, nu a mai făcut curat din iulie; și oare ți-am spus despre noul lui tatuaj?

Cea mai veche scrisoare din acest volum a fost scrisă în secolul al IV-lea d.H., de către o fată din Egipt care plângea moartea mamei sale; cea mai recentă a fost trimisă în 2018 de către o tânără englezoaică inspirată de intriga unui film. În anii cuprinși între cele două vei găsi o scrisoare de la o mamă dezamăgită, trimisă unui fiu adolescent cu

probleme, care și-a condus mai târziu țara către victorie în cel de Al Doilea Război Mondial; un schimb aprins de scrisori între o actriță celebră de la Hollywood și fiica ei, misive pe care, din anumite motive, fiecare le-a publicat în biografia proprie, ca să fie văzute de toată lumea; o scrisoare sfâșietoare, dar totodată frumoasă, de la o femeie bolnavă în stadiu terminal către tinerele ei fiice, în care își explică situația dificilă; o scrisoare de adio de la un pilot kamikaze de 23 de ani către mama lui, scrisă cu câteva zile înainte de misiunea finală și multe altele.

În perioada în care m-am documentat pentru această carte, mi-au devenit clare două lucruri pe care cred că merită să le menționez. Primul este acela că cea mai mare parte a corespondenței din partea mamelor către copii a fost scrisă când aceștia erau la o vârstă fragedă sau chiar în perioada intrauterină – scrisori pline de speranță, luminoase, în care aceste ființe

pure sunt întâmpinate cu sfaturi de mare folos. Dar ceea ce am mai constatat a fost că majoritatea misivelor care vin din direcția opusă, de la copii către mame, sunt scrise la finalul ciclului, când ele sunt aproape de *finalul* vieții ori s-au stins de curând – scrisori de adio, adeseori pline de regretul de a nu fi comunicat suficient atunci când trebuia.

Concluzia mea – și îți cer scuze dacă o să sune ca un sfat matern – ar fi că ar trebui să le scriem mamelor noastre mai mult în lungul răstimp *dintre* naștere și moarte, adică în timpul vieții. Mama ta se va bucura nespus să primească acele scrisori pline de energie – și la fel și generațiile următoare. Acum, îmi iau la revedere. Am de scris o scrisoare.

Shaun Usher
2020

Scrisorile

SCRISOAREA 01

EȘTI O SURSĂ DE INSPIRAȚIE

Melissa Rivers către Joan Rivers

2013

Duminică, 7 septembrie 2014, mulțimi de oameni au venit în fața Templului Emanu-El de pe Fifth Avenue din New York, pentru a-i aduce omagii recent dispărutei Joan Rivers. Născută în Brooklyn, în 1933, din părinți imigranți ruși, Rivers a fost o renumită actriță de comedie, iar numele ei a ajuns pe buzele tuturor încă din anii '60 datorită numeroaselor sale proiecte televizate. În ziua aceea, s-au ținut multe discursuri în memoria lui Rivers, între care și cel al fiicei sale, Melissa, în a cărei cameră de oaspeți actrița se caza când avea filmări în Los Angeles. După o scurtă introducere, spre încântarea publicului, Melissa a citit această scrisoare, adresată răposatei sale mame, scrisă în anul precedent.

SCRISOAREA

Mamă,

Am primit biletul pe care l-ai strecurat pe sub ușa dormitorului meu astă-noapte.

Ardeam de nerăbdare să-l citesc, gândindu-mă că include sfaturi uimitoare, pline de dragoste pe care vrei să mi le împărtășești. Imaginează-ți surpriza mea când l-am deschis și am văzut că începea cu salutul „Stimată gazdă“. Am analizat reclamațiile tale și le răspund în cele ce urmează:

1. Deși apreciez dorința ta de a a-ți „moderniza“ spațiul făcându-l mai mare, nu pot, cu inima împăcată, să-l mut pe [fiul meu de treisprezece ani] Cooper în spălătorie. Recunosc că asta i-ar da o lecție de viață despre aranjat și împăturit lucruri, dar, de vreme ce nu îl văd lucrând pe viitor într-o curățătorie, trebuie să refuz.

De asemenea, știi că ești un adevărat geniu al creativității (și am un respect profund pentru acuitatea instinctelor tale), dar dărâmarea unui perete fără permisiunea mea nu este un mod potrivit de a-ți exprima această creativitate. Nu este numai o încălcare a limitelor, ci și o încălcare a regulilor de construcție. În plus, meșterul nu poate ajunge aici mai devreme de săptămâna viitoare, prin urmare, planul tău de expansiune va trebui să aștepte.

2. R.: Colegul tău „de chirie“ (cum l-ai numit), Cooper. Atunci când îl las în grija ta nu este OK să încalci regulile impuse de mine. Nu este OK să-l lași să mănânce chipsuri și înghețată la cină. Nu este OK că îl lași să chiulească de la școală ca să se ducă la film. Și nu e deloc OK ca filmul să fie *Ultimul tango la Paris**.

---

* Film din 1972 cunoscut pentru scenele cu conținut sexual explicit și chiar o scenă de viol. (*N. trad.*)

Cât despre ideea de a-i duce pe prietenii lui la un „club pentru domni“, ți-am acceptat motivul cum că a fost vorba despre o experiență educativă pentru băieți – și ai dreptate, el e cel mai popular puști din școală la momentul actual –, dar aș prefera să nu învețe biologie de la „domnii“ aceia și de la damele lor, Bambi, Trixie și Kitten. Și doar pentru că am strigat la tine, nu pot spune că mi-a plăcut remarca ta cum că am creat un climat ostil în casă.

3. Mă bucur să văd că socializezi, dar trebuie să realimentezi jacuzziul după petrecerile pe care le dai. De fapt, trebuie să o lași mai moale cu petrecerile în general. Imaginează-ți surpriza mea când am văzut pozele pe care le-ai postat pe Facebook, cu prietenele tale care se bălăceau topless în jacuzzi.

Sunt mai mult decât încântată că te distrezi, dar nu mai fac față reclamațiilor

vecinilor legate de jocurile voastre gen „ascunde cârnatul“ și „asistenta obraznică“.

Mă bucur nespus că folosești casa pentru întâlniri sociale, dar nu poți să o închiriezi, să o prezinți ca pe „loc de petrecere“ sau să oferi tricouri pe care scrie „E... Jimmy Buffett“.*

În încheiere, sper că am răspuns satisfăcător la plângerile și cererile tale. Ador să locuiești la mine și sunt recunoscătoare pentru fiecare minut pe care eu și Cooper îl petrecem cu tine. Ești o sursă de inspirație. Și ai întârziat 30 de zile cu chiria.

Cu dragoste,
Melissa

---

* Cântăreț, compozitor și actor american. (*N. trad.*)

SCRISOAREA 02

ȘTIU, MAMĂ, ȘTIU

Anne Sexton către Linda Sexton

aprilie 1969

Născută în 1928, în Newton, Massachusetts, Anne Sexton s-a luptat cu boala mintală o mare parte a vieții sale de adult; nașterea celor două fiice, în jurul vârstei de 20 de ani, a contribuit la adâncirea și complicarea tulburării sale psihice. La sfatul terapeutului ei din perioada unei spitalizări din 1955, la doi ani după nașterea primei fiice, Linda, a început să scrie poeziile care aveau să o țină departe de gândurile de sinucidere și să le ofere prietenilor și familiei sale speranță.

*În timpul călătoriei din 1969, cu doi ani înainte să câștige premiul Pulitzer pentru cartea *Live or Die*, Sexton i-a scris Lindei, care avea pe atunci 15 ani, transmițându-i un mesaj pentru viitor.*

*La cinci ani după ce a compus
scrisoarea aceasta, Sexton și-a luat, în
cele din urmă, viața. Avea 45 de ani.*

SCRISOAREA

Miercuri – 14:45

Dragă Linda,

Sunt în avion, în drum spre St. Louis, unde am să țin o prelegere. Citeam o relatare din *The New Yorker*, care m-a făcut să mă gândesc la mama mea, și cum stăteam așa, pe locul meu, i-am șoptit: „Știi, mamă, știi.“ (Am găsit un stilou!) Și m-am gândit la tine – cum într-o bună zi ai să zbori și tu undeva, de una singură, când eu voi fi deja moartă, poate, iar tu vei vrea să-mi vorbești.

Și am simțit nevoia să-ți răspund. (Linda, poate că nu ai să fii în avion, poate vei fi la masa ta din bucătărie, bând un ceai, într-o după-amiază, când vei avea 40 de ani. *N-are importanță când.*) Vreau să-ți răspund.

1. În primul rând, te iubesc.
2. Nu m-ai dezamăgit *niciodată*.
3. Știu. Am fost și eu cândva în situația asta. Și eu am avut 40 de ani și o mamă decedată, de care încă mai aveam nevoie.

Acesta este mesajul meu către Linda de la 40 de ani. Indiferent ce s-ar întâmpla, ai fost mereu bobolincul* meu, Linda Gray a mea. Viața nu e ușoară. E cumplit de singuratică. Eu știu asta. Acum o știi și tu – oriunde ai fi, Linda, stând de vorbă cu mine. Dar am avut o viață bună – am scris nefericită –, dar am trăit la maximum. Linda, trăiește, la rândul tău, tot așa, la MAXIMUM! Până la capăt. Te iubesc, Linda mea de 40 de ani, și iubesc ceea ce faci, ceea ce descoperi, ceea ce ești! Fii femeia care vrei să fii. Găsește-ți locul lângă cei pe care îi iubești. Vorbește cu poeziile mele și vorbește cu inima ta – eu

---

* *Dolichonyx oryzivorus*, pasăre migratoare de dimensiuni reduse. (*N. trad.*)

sunt în ambele: dacă ai nevoie de mine.
Am mințit, Linda. Mi-am iubit mama și
ea m-a iubit pe mine. Nu m-a îmbrățișat
niciodată, dar îmi lipsește, așa că a trebuit
să neg că am iubit-o vreodată – ori ea pe
mine! Prostuța de Anne! Așa că iată!

XOXOXO

Mama

O experiență literară fabuloasă.

THE BIG ISSUE

În *Scrisori remarcabile. Părinți*, SHAUN USHER reunește o corespondență plină de iubire, umor și înțelepciune cu și despre părinți. Cartea este structurată în două volume: primul, *Mama*, și al doilea, *Tata*. Fiecare conține 30 de scrisori despre viața și rolul de părinte – și de copil –, cu sfaturi și speranțe pentru viitor, scrise în momente de pură bucurie sau dezamăgire și tristețe.

Seria include scrisori expediate de: E.B. White, George Bernard Shaw, Sylvia Plath, Laura Dern, Baya Hocine, Louisa May Alcott, Anne Frank, Richard Wagner, Groucho Marx, Che Guevara, Ted Hughes, Katherine Mansfield, Arthur Conan Doyle și mulți alții.

